Ședința extraordinară a Sfatului F.P.C.D.

În seara zilei de 18 martie a avut loc la Chișinău o ședință extraordinară a Sfatului Frontului Popular Creștin-Democrat, în cadrul căreia s-a discutat situația critică ce s-a creat în Moldova ca urmare a escaladării conflictului din estul republicii. Vorbitorii și-au exprimat nemulțumirea față de felul în care s-a manifestat Executivul republicii în condițiile agresiunii bandelor de mercenari, precum și față de comportamentul `iresponsabil manifestat de președintele Snegur la ședința Parlamentului.

Sfatul a fost informat asupra situației din Transnistria, precum și din alte raioane ale republicii. Organul de conducere al F.P.C.D. a adoptat o declarație.

Biroul de presă al F.P.C.D.

DECLARAȚIA
Sfatului Frontului Popular Creștin Democrat

Criza profundă în care ne-am pomenit provine din felul în care s-a constituit actuala putere de stat în Republica Moldova. În euforia succeselor de moment obținute de mișcarea de eliberare națională pînă la 31 august 1989 și în perioada formării organelor de conducere ale republicii după alegerile parlamentare din 1990, s-a manifestat o încredere excesivă față de anumite persoane care s-au atașat la mișcarea noastră atunci cînd campania pentru oficializarea limbii române și revenirea ei la alfabetul latin se bucura de susținere generală. Astfel, în fruntea republicii a fost promovat membrul Biroului C.C. al P.C.M., Mircea Snegur, un adept consecvent al politicii gorbacioviste de reformare a imperiului sovietic. Atribuindu-și meritele pentru cuceririle mișcării și adoptînd o frazeologie patriotardă, acesta a urmărit un singur scop: consolidarea puterii personale.

Profitînd de criza survenită în urma proclamării pseudorepublicilor găgăuză și nistreană, la 2 septembrie 1990, M. Snegur, pe atunci președinte al Parlamentului, a cerut instituirea funcției de președinte al republicii, motivînd că aceasta i-ar permite să reacționeze cu promtitudine și să ia decizii operative pentru curmarea acțiunilor ilegale ale separatiștilor. Parlamentul i-a satisfăcut cererea, instituind forma prezidențială de guvernămînt, însă președintele Snegur, în loc să se sprijine pe forțele democratice, care se ridicaseră cu zecile de mii în apărarea integrității teritoriale, a preferat să cheme trupele de interne ale U.R.S.S., conduse de generalul Șatalin, care au fraternizat cu separatiștii, făcînd astfel imposibilă reinstaurarea ordinii și legalității în raioanele din sudul și estul republicii. A urmat dizolvarea mișcării de voluntari, a batalionului «Tiras-Tighina», a fost anulată hotărîrea cu privire la crearea Gărzii Naționale, s-a tărăgănat pînă în ultima clipă formarea trupelor de carabinieri. Astfel, s-a ajuns la situația absurdă în care, pentru rezolvarea problemelor interne cu forțe proprii, s-a recurs la ajutorul celor care au declanșat procesul de dezintegrare teritorială. Tactica concesiilor nesfîrșite în fața presiunilor Moscovei și ale separatiștilor, politica falimentară de conciliere cu criminalii de stat au agravat și mai mult criza internă.

Urmărind concentrarea absolută a puterii de stat în mîinile propriei sale persoane, președintele Snegur a cerut noi prerogative, cu care a fost investit prin hotărîrea Parlamentului din 5 martie 1991. În urma acestei hotăriri, Guvernul a fost total aservit președintelui republicii. În aceste condiții, s-a invocat argumentul că imposibilitatea asigurării integrității teritoriale era determinată de presiunile exercitate de Centru, care între timp aluneca tot mai vădit spre o dictatură ce a culminat cu puciul din august. Odată cu proclamarea independenței, la 27 august, speram că vom ieși definitiv din sfera de influență a imperiului și vom proceda la realizarea obiectivelor prevăzute în documentele adoptate în acea zi de sutele de mii de participanți la Marea Adunare Națională și votate de Parlament. Însă acțiunile ulterioare ale președintelui Snegur ne-au spulberat această speranță.

În condițiile cînd vechile structuri ale imperiului se năruiau, cînd separatiștii și alți susținători ai puciului erau în derută, iar opinia publică cerea tragerea lor la răspundere, președintele Snegur s-a grăbit să-și însușească meritele penrtu eșecul puciului de la Moscova, uitînd să lichideze consecințele acestuia pentru Republica Moldova. Arestarea și apoi eliberarea liderilor separatiști a provocat indignarea și deziluzia cetățenilor, care sperau că, în sfîrșit, justiția va triumfa, însă așteptările lor au fost spulberate de valul electoral declanșat prin impunerea legii despre alegerile prezidențiale.

S-au invocat aceleași motive speculative: numai un președinte ales de întregul popor va putea garanta stabilitatea și integritatea teritorială, respectarea drepturilor omului, realizarea reformei economice și ridicarea nivelului de trai al populației.

Ignorînd apoi voința Marii Adunări Naționale, confirmată de organul legislativ suprem, și fără a consulta Parlamentul sau a informa opinia publică, președintele Snegur a participat la constituirea C.S.I. Căutînd să argumenteze acest pas, dînsul a făcut referiri la declarația de suveranitate, uitînd că declarația de independență nu prevede aderarea la astfel de comunități. Nu s-au confirmat nici asigurările președintelui că odată cu aderarea la C.S.I. Republica Moldova va beneficia de avantajele spațiului economic unic, păstrîndu-și, în același timp, integritatea teritorială. Dovezile sînt de față. Așa-zisa liberalizare a prețurilor impusă de sistemul economic falimentar al fostei U.R.S.S. și incapacitatea Executivului de a elabora un program de redresare a economiei naționale, au provocat un adevărat dezastru economic, condamnînd populația republicii la sărăcie și desperare.

Politica falimentară a compromisurilor unilaterale și a concilierilor cu criminalii de stat, inconsecvența în deciziile și acțiunile președintelui au încurajat forțele separatiste, oferindu-le răgazul să se consolideze și să înarmeze mii de elemente criminale. Teroarea, omuciderile și devastările la care se dedau bandele de gardiști și cazaci în localitățile din estul republicii au dat naștere deja unui val de refugiați, care nici măcar nu sînt tratați ca atare, deși fenomenul putea fi prevăzut. Astfel, escalarea conflictului de către bandele de separatiști și intervenționiști ne-a găsit cu totul nepregătiți. Forțele de polițiști trimise în zona conflictului sînt dotate insuficient cu tehnică, armament și muniții, fiind puse în situația de a ține piept unor formațiuni militare înzestrate cu cea mai modernă tehnică de război.

Încercările d-lui Snegur de a învinui cu diferite ocazii F.P.C.D. pentru agravarea situației vădesc o mai veche tendință a Executivului de a compromite cu orice preț mișcarea de eliberare națională și a pune pe seama opoziției propria incapacitate de a face față situației critice.

Cît privește afirmația președintelui Snegur că este gata să-și dea demisia, făcută la 17 martie în fața Parlamentului, F.P.C.D. o califica drept o lipsă de responsabilitate și o tentativă de dezertare de la îndatoririle ce revin unui președinte.

Sfatul F.P.C.D. consideră drept inadmisibil comportamentul președintelui Snegur și al primului ministru Muravschi, care, pe de o parte, înaintează separatiștilor un ultimatum, iar pe de alta, sperie Parlamentul cu demisionarea încă înainte de expirarea termenului acestuia. În altă ordine de idei, ultimatumul declarat fără nici o acoperire poate fi calificat, în fond, drept o provocare ce a agravat și mai mult situația atît pe plan intern cît și extern.

F.P.C.D consideră că este cazul ca președintele Snegur să-și respecte promisiunile electorale în situația critică ce s-a creat și să renunțe la practicile de deplasare a propriilor responsabilități pe seama Parlamentului.

În aceste condiții, cerem președintelui Snegur să-și onoreze mandatul de încredere pe care i la acordat poporul și împuternicirile date de Parlament.

Totodată, facem apel către toate forțele democratice din țară să dea dovadă de spirit de coeziune și solidaritate națională, pentru curmarea agresiunii și reinstaurarea păcii și democrației.

Chișinău, 18 martie 1992

DECLARAȚIA
grupului parlamentar al Frontului Popular Creștin Democrat

În situația actuală cînd, ca urmare a declanșării de către bandele militare fascisto-comuniste a unei intervenții străine punînd în pericol destinul Republicii Moldova și viața cetățenilor ei. Fracțiunea parlamentară a F.P.C.D. consideră că este necesară și cheamă la consolidarea tuturor forțelor patriotice, a tuturor formațiunilor politice și apolitice, a tuturor forțelor realiste din Parlamentul republicii pentru salvarea vieții cetățenilor ei și a integrității Republicii Moldova.

În acest scop propunem aprobarea în principiu a proiectului Hotărîrii «Cu privire la unele măsuri ce se impun a fi aplicate în teritoriul Republicii Moldova din stînga Nistrului» propus de Executivul republicii. Adoptarea acestui proiect de hotărîre trebuie condiționată, în acest sens introducîndu-se următoarele puncte:

1. Încetarea imediată și necondiționată a focului.
2. Restabilirea structurilor legale ale puterii de stat în raioanele date.
3. Constituirea unui grup de experți format din parlamentari reprezentanți ai Guvernului și specialiști din partea stîngă a Nistrului în vederea elaborării unui Statut de zonă economică liberă.
4. Hotărîrea respectivă a Parlamentului să intre în vigoare după realizarea punctelor 1 și 2 propuse de Fracțiunea parlamentară F.P.C.D.

Fracțiunea parlamentară a F.P.C.D. își exprimă totala sa adeziune la lupta eroică ce o desfășoară concetățenii noștri din Transnistria împotriva agresiunii forțelor fascisto-comuniste și consideră necesară acordarea unui ajutor urgent forțelor de ordine legale ale Republicii Moldova și populației din această zonă.

Fracțiunea F.P.C.D. propune ca Parlamentul și Executivul Republicii să solicite ajutor tehnico-material din partea Ucrainei, României și a altor state, membre cu drepturi depline în organismele internaționale din care face parte și Republica Moldova. Cerem de asemenea ca Președintele și Guvernul Republicii Moldova să solicite de urgență Președintelui și Guvernului Federației Ruse o exprimare clară a atitudinii lor față de agresiunea declanșată împotriva Republicii Moldova act la care participă mercenari, cetățeni ai Federației Ruse.

17 martie 1992